

170
stis postulationibus grato cōcurrentes assensu/personas ve-
stras et monasteria in quibus diuinis estis obsequijs manci-
pati cū omnibus bonis que in p̄sentiarū rationabiliter possi-
dent/aut in futurū iustis modis p̄stante domino poterunt adi-
pisci sub beati Petri et nostra p̄tectione suscipimus/ speciali-
ter autē ecclesias/grangias/domos/ possessiones/ et alia bona
vestra/sicut ea omnia pacifice possidetis/vobis et per vos mo-
nasterijs vestris auctoritate ap̄lica confirmam⁹/districtius in-
hibentes vt nec vobis nec alicui vestrū liceat ad alium ordinē
se transferre/ac ipsius habitū et instituta suscipere/nec se et mo-
nasteria vestra ipsius ordinis cisterciens̄/monasterijs et locis al-
terius ordinis et p̄fessionis ac obseruantie/seu quibuscūq; ec-
clesijs/et locis alijs/aut religioni subijcere/vel vnire/aut associ-
are/aut circa statum eorūdem monasteriorū/et ordinis cisterciens̄
aliquid imutare vel innouare/p̄ quod vobis et dicto ordini p̄-
iudiciū generetur/quodq; nemo cuiuscūq; conditionis existat
cōtra huiusmodi nostre p̄hibitionis tenorem vos et monaste-
ria predicta recipere vel tenere/ aut aliquid attemptare quo-
quomodo presumat absq; apostolice sedis licentia et manda-
to. Nos em̄ si secus actū fuerit irritum decernim⁹ et inane. Re-
terum vbi p̄sona vestre p̄fessionis ad ordinē alium aspiraret
se transferre/nihil de antiqua iuris obseruantia intendim⁹ im-
mutare. Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostre cō-
firmationis et inhibitionis infringere/vel ei ausu temerario cō-
traire. Si quis autē hoc attemptare p̄sumpserit/ indignatio-
nem omnipotētis dei/et beatorū Petri et Pauli ap̄torum eius
se nouerit incursturū. Datū apud urbem veterē. v. Idus De-
cembrijs. Pontificatus nostri Anno tertio.

Priuilegiū dñi Bonifatij pape. viii. Et cū
p̄lati eccliarū celebrēt in monasterijs ordi-
s oblatōes nullaten⁹ sibi vsurpare p̄sumāt/
sed eas in monasterijs ipsis dimittant.

71
Dnifatus **D**ps seruus seruo-
rū dei. **D**ilectis fi-

lijs abbati monasterij cisterciens/ eiusq; co-
abbatib⁹ z conuentib⁹ vninersis cisterciens
ordinis. **S**alutē z aplicam benedictionem

Series oblate nobis vestre petitionis ha-
bebat/ q; licet ea que in ecclesijs monasteri-
orum v^{ri} ordinis pie deuotionis affectu a
christifidelib⁹ in missaz solennijs offerunt

fratrum monasteriorū ipsorum vsibus ex speciali puilegio se-
dis aplice debeant deputari/nōnulli tamē ecclesiarū plati du-
cti auaricie spiritu cū in eisdem monasteriorū p̄dictorum eccle-
sijs predicta solēnia celebrant/oblaciones que ad manus eoz
huiusmodi celebrationis tēpore fieri dinoscunt ad se ptinere
indebite afferentes/p̄dictas oblaciones a monasterijs ipsis as-
portare p̄sumunt/in ipsoz monasteriorū z p̄sonarū deseruien-
tium in eisdē non modicū p̄iudiciū z grauamē/sup quo peti-
stis humiliter per aplice sedis clementiā prouideri. **N**os itaq;
ad vestrū z monasteriorū ac p̄sonarū in ipsis degentiū statum
felicē z psperum pijs studijs intendētes/auctoritate aplica di-
strictius inhibemus/ne aliqui prelati cū ipos in eisdē ecclesijs
monasteriorū predictoz solēnia celebrare cōtigerit p̄libatas
oblaciones tūc pueniētes/ibidē sibi quomodolibet v̄dicare
p̄sumāt/sed eas in monasterijs ipsis/seu locis eoz oīno dimit-
tāt fratrum monasterioz vel locoz ipsoz vsib⁹ pfuturas. **N**ullū
q; oīno hoīm liceat hanc paginā nostre inhibitiōis infringere/
vel ei ausu temerario p̄traire. **S**i q; aut hoc attēptare p̄sump-
serit/indignationē oīpotentis dei/ac beatorū **P**etri z **P**auli
ap̄torum eius se nouerit incursturū. **D**atū **A**nagine. v. **I**dus
Septembris. **P**ontificat⁹ nostri **A**nno primo.

Eiisdē. **N**ō licet p̄sonis nostri ordinis
appellare/etiā si corrigant vel puniant a
prelatis suis.

Donifatius Ep[iscopu]s seruus seruo-
ru[m] dei. Dilectis fi-

lijs abbati cistercij/eiusq[ue] coabbatib[us] mo-
nasterioꝝ cistercie[n]s[is] ordinis ⁊ eoꝝ co[n]uenti-
bus vniuersis. Salu[m] ⁊ aplicā benedictio-
nē. Ad augmentū p[er]tinuū religionū ⁊ ordi-
nū quos Romā[ne] suscepit ⁊ approbavit ec-
clesia patris studijs intēdētes/ ⁊ cōsiderā-
tes attenti[us] q[uo]d nō intermissa sedulitas disci-

pline religiones ⁊ ordines supradictos/statusq[ue] regulares sa-
lubriter dirigit ⁊ cōseruat/quodq[ue] si eam perire vel remitti cō-
tingeret ordo quilibet collabi necessario cogere[et]. Pensantes
etiam q[uo]d si regulariū p[er]sonarū correctio rimas iuris ⁊ apices se-
quere[et]/huiusmodi rigor lentesceret/ac multiplici laxatiōe tor-
peret. Nos horum cōsideratione ac precibus dilecti filij nostri
R[ati]tuli sancte Potētiāne presbyteri cardinalis sup hoc sup-
plicantis inducti vobis auctoritate apostolica indulgem[us] vt
ad correctiones ⁊ punitiones fratru[m] ⁊ conuersorum eiusdē or-
dinis delinquentiū infligendas prelati ordinis supradicti ad
quos eedem spectare noscunt[ur] rimulis ⁊ apicibus ipsis postpo-
sitis libere p[ro]cedere valeant/s[m] consuetudines approbatas
⁊ generalia facta ⁊ etiā faciēda ipsius ordinis instituta. Nec
volumus eisdem licere fratrib[us] ⁊ conuersis ab eisdem correcti-
onibus ⁊ punitionib[us] aliquatenus appellare p[re]uia in hoc de-
liberatione ac maturitate debita obseruatis. Nulli ergo om-
nino hominū liceat hanc paginā nostre concessionis infringe-
re/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attempta-
re presumpserit/indignationē omnipotentis dei/ac beatorū
Petri ⁊ Pauli apostolor[um] eius se nouerit incursum. Datum
Rome apud sanctum Petru[m]. Idus Februarij. Pontificatus
nostri Anno tertio.

Hanc in forma p[er]firmat sacrosancta synodus Basiliē[nsis] Non[is]
Januarij. Anno d[omi]ni M. cccc. xxxvij.

Eiisdē. **E**t plati ordinis possunt corrigere et punire moniales et sorores sibi subiectas scdm consuetudines et statuta ordinis/rimulis et apicibus iuris postpositis. **N**ec licet eis ab huiusmodi correctionibus appellare.

Monifatus **E**ps servus servorum dei.

Dilectis in christo filiabus abbatissis monasteriorum ci sterieñ ordinis/ et eorum conventibus vniuersis. **S**alutē et aplicam benedictionē. **A**d augmentū cōtinuū religionū et ordinū quos romani suscepit et approbavit ecclesia / paternis studijs intēdentes ac cōsiderātes attentius q̄ nō intermissa sedulitas discipline religiones et ordines supradictos statusq̄ regulares salubriter dirigit et conseruat/ qd̄q̄ si eā perirevel remitti cōtingeret ordo quilibet collabi necessario cogeret. **P**ensantes etiā q̄ si regulariū psonarū correctio rimas iuris et apices sequentur/hmōi rigoz lentesceret ac multiplici laxatione torperet. **N**os horū cōsideratione ac p̄cibus dilecti filij nostri. **R.** titul. sancte **P**otētiane pbri cardinalis sup hoc nobis supplicātis inducti vobis auctoritate aplica indulgem⁹/vt ad correctiones et punitiones monialiū et sororum eiusdē ordinis delinquētū infligendas plati ordinis supradicti ad quos eedē spectare noscunt/rimulis et apicibus ipsi postpositis libere p̄cedere valeant fm cōsuetudines approbatas et generalia facta et etiā faciēda ipsi⁹ ordinis instituta. **N**ec volumus eis dē licere monialibus et sororib⁹ ab eis dē correctionibus et punitionibus aliquaten⁹ appellare/p̄uia in hoc deliberatione ac maturitate debita obseruatis. **N**ulli ergo oīno hoīm liceat hanc paginā nostre p̄cessionis infringere/ vel ei ausu temerario cōtraire. **S**i quis autē hoc attēptare p̄sumpserit/ indig

nationē omnipotētis dei/ et beatorū Petri et Pauli apstorū ei⁹
se nouerit incursturū. Datum Rome apud sanctū Petrū. Id⁹
Februarij. Pontificatus nostri Anno tertio.

Eiisdē. Ne/ imperatores/ reges/ duces/
vel alia psona secularis cuiuscūq; excellē-
tie vel ptātis audeat tailliare aliquā eccle-
siasticā psonam/ aut aliquid aliud extor-
quere /puta centesimā/ vicesimā/ vel deci-
mā absq; speciali mādato vel consensu se-
dis aplice/ et habet de verbo ad verbū in
vi.ca. de imunitate eccliaz et. licet postea
p dñm Cle. papā dicat reuocatū.

Donifatius Epus seru⁹ seruoꝝ
dei. Ad ppetuā rei
memoriā. Clericis laicos infestos opido
tradit antiq̄tas/ qd̄ et p̄sentū experimenta
tēpoꝝ manifeste declarāt/ dū suis finib⁹ nō
cōtenti/ nitunt̄ in vetitū/ ad illicita frena re-
laxant/ nec prudēter attendunt q̄ sit eis in
clericos ecclesiasticasue psonas et bona in-
terdicta ptās/ ecclesiarū p̄latis/ ecclesijs ecclesiasticisq; psonis
regularibus et secularib⁹ imponūt onera grauiā/ ipsosq; talli-
ant/ et eis collectas imponūt ab ipsis suoꝝ puentū vel bono-
rū dimidiā/ decimā/ seu vicesimā/ vel quāuis aliā portionē/ aut
quotā exigūt et extorquent/ eosq; molunt̄ multifarie subycere
seruituti/ sueq; submittere ditioni/ et qd̄ dolenter referim⁹ nō
nulli eccliaz p̄latis/ ecclesiasticisq; psonis trepidātes/ vbi trepitā
dū nō est transitoriā pacē querentes/ plus timētes maiestātē
temporalē offendere q̄ eternā/ taliū abusib⁹ nō tam temerarie

79
quā improvide acquiescūt sedis aplice auctoritate seu licentia
non obtenta. Nos igit talib⁹ iniquis actib⁹ obuiare volētes/
de fratrum nostrorum consilio/aplica auctoritate statuimus/q^o q^o
cunq^o plati ecclesiasticę p^one religiose vel seculares quorū
cunq^o ordinū/conditionis seu statū collectas vel tallias/de-
cimā/ vicesimā/ seu centesimā suorū/ et ecclesiarū puentuum/
vel bonorū laicis soluerint vel pmiserint/vel se solituros con-
senserint/aut quuis aliā quantitātē/portionem/aut quotā ip-
sorū puentuū/vel bonorū estimationis vel valoris ipsorū/
sub adiutorij/mutui/subuentionis/subsidij/vel doni nomine
seu quouis alio titulo modo vel quesito colore absq^o auctori-
tate sedis eiusdem/nec nō imperatores/reges/ seu principes/
duces/comites/vel barones/potestates/capitanei/vel officia-
les/vel rectores quocūq^o nomine censeant^r ciuitatū/castrorū/
seu quorūcunq^o locorū constitutorū vbilibet/et quiuis alij cu-
iusq^o peminētie conditionis/et status qui talia imposuerint ex-
egerint/vel receperint/aut apud edes sacras deposita ecclesia-
rū vel ecclesiasticarū personarū vbilibet arrestauerint/saisine-
rint seu occupare psumpserint/vel arrestari saisiri ac occupari
mādauerint/aut occupata saisita seu arrestata receperint/ nec
nō omnes qui sciēter dederint in p̄dictis auxiliū/consiliū/vel
fauorē/publice vel occulte eoipso sententiā excoicationis in-
currant/vniuersitates q^o que in his culpabiles fuerint ecclesi-
astico supponim⁹ interdicto/platis et psonis ecclesiasticis sup̄dic-
tis in virtute obediētie/et sub depositiōis pena districte man-
dātes/vt talib⁹ absq^o expressa licētia dicte sedis nullaten⁹ ac-
quiescant. Quodq^o p̄textu cuiuscūq^o obligationis/ pmissiōis
et cōfessiōis factarū hacten⁹ vel faciendarū inantea p̄usq^o h̄mōi
cōstitutio/ p̄hibitio/seu p̄ceptū ad noticiā ipsorū puenierint ni-
hil soluant/nec sup̄radicti seculares quoquomodo recipiāt/et
si soluerint vel p̄dicti receperint in excoicationis sententiā in-
cidunt ipso facto. **A** sup̄radictis autē excoicationū et interdi-
cti sentētis nullus absolui valeat/preterq^o in mortis articulo
absq^o sedis aplice auctoritate et licentia speciali/cū n̄re intētio-
nis existat/tā horrendū seculariū ptātum abusum nullatenus

76

sub dissimulatione transire. Non obstantib⁹ quibuslibet prius
legijs sub quibuscūq; tenoribus formis/seu modis aut verbo
rū cōceptione cōcessis imperatorib⁹/regibus/et alijs supradic
tis que cōtra p̄dicta in nullo volumus alicui vel aliquib⁹ sus
fragari. Nulli ergo oīno hoīm liceat hanc paginā nostre cōsti
tutionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis au
tem hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei
ac beatorū Petri et Pauli ap̄toꝝ ei⁹ se nouerit incursum. Datū
Rome apud sanctū Petrum. vi. kl. Martij. Pontificat⁹ nos
tri Anno tertio.

Eiusdem. Ut nullus de terris nostris cul
tis vel incultis traditis iam/vel tradēdis
aliquib⁹ cultorib⁹ excolendis in quibus
null⁹ decimas p̄cepit/exigat vel extorque
at decimas vel p̄mitias a nobis vel a cul
toribus earundē.

Bonifatius Epus seru⁹ seruoꝝ
dei. Dilectis filijs
vniuersis abbatib⁹ abbatissis et cōuentib⁹
ordinis cisterciens tam p̄sentib⁹ q̄ futuris.
Salutē et aplicam benedictionē. In eccle
sie firmamēto vester ordo nitore claro coru
scans vniuersalē gregis dñici aulā illum
nat/et currentib⁹ in stadio rectū iter insinu
at quo ad salutis brauiū facilius puenit. Nos quidē ob hoc et
p̄pter magne deuotiōis affectū quē ad nos et aplicam sedem
habetis ordinē ip̄m ac vos et alios eiusdē ordinis p̄fessores in
tota caritate p̄sequimur/ac sinceris affectib⁹ excitamur ad ve
stra et illorū cōmoda in quib⁹ honeste possumus p̄mouenda.
Ideoq; p̄missio et intuitu et obtentu dilecti filij nostri Roberti

tituli sancte **P**udentiane p̄bri cardinalis qui tanq̄ p̄fati ordi-
 nis quē p̄fessus existit p̄motor assiduus necessitates vestras
 ⁊ dicti ordinis nobis reuerēter exposuit/ ⁊ sup illis nostre p̄ui-
 sionis auxiliū implorauit/ vobis auctoritate p̄ntiū indulgem̄
 vt de terris vestris cultis ⁊ incultis ad ordinē vestrū spectati-
 bus/ quas alijs cōcessistis vel cōcedetis imposterū excolēdas/
 de quib⁹ tñ aliquis decimas seu primitias nō p̄cepit/ nullus a
 vobis seu cultorib⁹ terrarū ipsarū/ aut quibuscūq; alijs deci-
 mas seu primitias exigere vel extorquere p̄sumat. Nos em̄ ni-
 bilomin⁹ irritū decernim⁹ ⁊ inane/ quicqd cōtra tenorē hmōi
 indulgentie fuerit attēptatū. Nulli ergo oīno hoīm liceat hāc
 paginā nostre cōcessionis ⁊ cōstitutōis infringere/ vel ei ausu
 temerario cōtrare. Si quis aut̄ hoc attēptare p̄sumpserit/ in-
 dignationē omnipotētis dei/ ⁊ beatorū **P**etri ⁊ **P**auli ap̄torū
 eius se nouerit incursum. **D**atū **L**ateran. xv. kl. **J**anuarij. **P**ō-
 tificatus nostri **A**nno octauo.

Hanc in forma cōfirmat dñs **P**ius papa. ij. **E**x ap̄lice.

Eiisdē. **C**ōseruatoria abbatis sancti **S**te-
phani **D**iuionēn̄ p̄ ordine nostro appel-
 latione postposita. ⁊ c̄.

Donifatus **E**ps Teru⁹ seruorū
 dei. **D**ilecto filo ab-
 bati monasterij sancti **S**tephani de **D**iuio-
 ne **L**ingonieñ dioc̄ **S**alutē ⁊ ap̄licam be-
 nedictionē. **A**d cōpescendos conatus ne-
 farios aduersariorum qui p̄sonas ⁊ loca ec-
 clesiastica ⁊ potissime religionis cultui de-
 dicata sup bonis ⁊ iurib⁹ suis offendere/ et
 multiplicibus pturbare molestijs nō verent/ tantomagis nos
 decet oportunū remediū adhibere/ quāto p̄amplius turbatio-
 nes hmōi ⁊ molestie in diuine maiestatis offensā/ ecclesiastice

dispendiū libertatis / et aplice sedis cōtemptū redū dare noscū
 tur / **Q**u itaq; sicut ad nostrū puenit auditū / dilecti filij abbas
 cistercij / eiusq; coabbates et fratres ac dilecte in christo filie ab-
 batisse et sorores / eorūq; puentus cisterciei ordinis a nōnullis
 qui nomē dñi recipere in vacuū nō formidant / in psonis et bo-
 nis suis multipliciter molestent. **N**os volētes ipsoꝝ abbatū
 fratru abbatissaru sororu et cōuentuū puidere quieti / et puerfo-
 rū conatib; obuiare / discretioni tue p aplice scripta mādamus
 quaten; eisdē abbatib; / fratrib; / abbatissis / sorozib; / et conuē-
 tibus efficacis p̄sidio defensionis assistens / nō pmittas ipsos
 in psonis et bonis eoz contra indulta priuilegioꝝ sedis aplice
 ab aliquib; indebite molestari. **M**olestatores hmōi quicūq;
 et cuiuscūq; religionis / conditionis / aut status existant / etiā si
 pontificali p̄fulgeant dignitate / auctoritate nostra / appellatio-
 ne postposita / cōpescē. **N**ō obstātibus tam nra qua cauetur
 ne cōseruatores a sede deputati p̄dicta / extra ciuitates et diocē
 in quib; deputati fuerint cōtra quoscūq; procedere / aut aliq; s
 vltra vnā dietam a fine diocē eorundem trahere p̄sumant / quā
 de duabus dietis in cōcilio generali / et alijs quibuscūq; consti-
 tutionib; a nobis vel p̄decessoribus nostris **R**omani pontifici
 bus sup hoc editis / dūmodo vltra tertiā vel quartā dietā ali-
 quis extra suā diocē auctoritate p̄sentiu nō trabatur / seu si ali-
 quibus cōmuniter vel diuissim a p̄dicta sit sede indultū / quod
 interdicti suspendi vel excōicari / seu extra vel vltra certa loca
 ad iudiciū euocari nō possint / p litteras apostolicas nō facien-
 tes plenā et expressam de indulto huiusmodi eorūq; psonis / lo-
 cis vel ordinib; mentionē / seu qualibet alia indulgentia dicte
 sedis gnāli vel spāli p quā tue iurisdictionis explicatio in hac
 parte valeat quōlibet impediri. **A**rtētius p̄uisurus ne de his
 sup quib; lis est forte iam mota / seu que cause cognitionē exi-
 gunt / et que indulta huiusmodi nō contingūt te aliquaten; in-
 tromittas. **N**os em̄ si secus p̄sumpseris tam p̄sentes litteras
 quā etiā p̄cessum quē per te illarū auctoritate haberi contige-
 rit oīno carere virib; ac nullius fore decernim; firmitatis. **H**u-
 iusmodi ergo mandatū nostrum sic prudenter et fideliter exe-

79
quaris/vt eius fines quomodolibet nō excedas. Datum La-
teran. vi. Idus Januarij. Pōtificat⁹ nostri Anno octauo.

**Eiusdem. Cōseruatorie alie similes ad di-
uersos ecclesie prelatos.**

Ad abbatem sancti Victoris Bassiliens.

Ad abbatem sancti Pauli Bisuntinens.

Ad abbatē sancti Petri de Benouessio Ianuens dioc.

Ad episcopum Aptens.

Ad abbatē monasterij Puseniens Huemburgens dioc.

Ad abbatem de Condonia Argentines dioc.

Ad abbatē de sancto saluatore Tudeñ dioc.

Ad priorem cathedralis ecclesie Dunelmens dioc.

Ad abbatē monasterij sancti Auberti Cameracens dioc.

Ad abbatē monasterij de Aurealtaria Compostellen.

**Privilegi dñi Benedicti pape. xi. Cōser-
uatorie in forma pcedentiū.**

Ad abbatē sancti Pauli Bisuntinens.

Ad episcopum Aptens.

Ad abbatē sancti Stephani Diuionens.

Datū Perusij Idus Junij. Pōtificatus nri Anno primo.

**Privilegi dñi Clemētis pape. v. Cōser-
uatorie ad diuersos ecclesie p̄latos.**

Ad episcopum Sigunens. Ad episcopum Assanens.

Ad episcopum Suessanens.

Ad abbatem sancti Pauli Bisuntinens.

Ad abbatem sancti Victoris Bassiliens.

Ad abbatem de Dimisfermelim sancti Andree dioc.